

ПСИХОЛОГІЧНІ ПОРАДИ ВЧИТЕЛЮ
Врахування індивідуальних особливостей дитини
при взаємодії з нею

Автор-упорядник
психолог–методист
НВК «Ластівка»
Ніна Савчук

ГІПЕРАКТИВНА ДИТИНА

Психологічні поради вчителю

1. Як же правильно спілкуватися з гіперактивною дитиною? Пропонуємо декілька простих, але ефективних правил:
2. Не забороняйте дитині стояти під час уроку, якщо їй це потрібно.
3. Давайте їй можливість рухатись на уроці (доручіть витирати дошку, впроваджуйте фізкультхвилинки).
4. Ніколи не карайте, не примушуйте, але також і не потрібно підлаштовуватися під таку дитину. Достатньо буде попросити, можливо, декілька разів.
5. Назавжди відмовтеся від читання нотацій. Така дитина буде тільки нервувати, але ніяких висновків при такому підході для себе не зробить. Краще поставити запитання про можливі наслідки такої поведінки або самому розказати учневі схожу історію, при цьому ніяк не звинувачуючи його у тому що трапилось.
6. Під час уроку зведіть до мінімуму усі відволікаючі фактори. Для цього перш за все виберіть для дитини оптимальне місце за партою – у центрі класу навпроти дошки.
7. Дозувати учню виконання великого завдання, розбивати його на окремі частини. Контролювати етапи виконання роботи .
8. Така дитина набагато краще впорається з більш важкими, але цікавими, динамічними завданнями, ніж із довгими і нудними. Тому, готуючись до уроку, вчитель може розробити для таких дітей індивідуальні завдання або зробити сам урок більш динамічним.
9. Не доручайте учневі масу справ водночас (староста, редактор, режисер та інші можливі ролі) Звісно, такі діти полюбляють нести велику відповідальність, і навіть якщо це в них добре виходить, таке підриває їх і без того нестабільний емоційний стан. Зупиніться на чомусь одному, своєчасно змінюючи види діяльності.
10. Корисним буде надавати такій дитині робити одну вправу, але на певний час, щоб вона могла її виконати.
11. У разі агресивної поведінки, або після конфлікту, якщо дитина зовсім не намагається разом з вами аналізувати ситуацію та знайти вихід, дайте їй можливість побути на самоті, подумати самотійно. Вона обов'язково виявить свою провину та зробить необхідні висновки. Якщо дитина категорично відмовляється просити вибачення, запропонуйте їй замість цього зробити щось приємне та несподіване на знак примирення.
12. Намагайтеся ніколи не казати дитині різке «Ні».
13. Завжди знаходьте час, щоб вислухати таку дитину, та спробуйте не критикувати її розповідь.

14. Якщо можна, ігноруйте зухвалі вчинки дитини. Та заохочуйте до гарної поведінки.

15. Давайте можливість таким учням покричати на перерві, таким чином діти знімають слабкість та гнів.

16. Під час уроку намагайтеся якомога більше контролювати свою власну поведінку, свої емоції.

17. Якщо учень порушує дисципліну, замість зауваження знайдіть для нього запитання або доручіть щось зачитати вголос, пошуткуйте, змініть вид діяльності.

АГРЕСИВНА ДИТИНА

Психологічні поради вчителю

1. Пам'ятайте, що заборони, підвищення голосу – неефективні способи у виправленні агресивності.

2. Дайте можливість таким дітям своєчасно зняти напруження за допомогою фізкультурних хвилинок, читання вголос.

3. Слідкуйте за своєю поведінкою, контролюйте свій гнів, не надаючи йому форми погроз та звинувачень.

4. Важливо, щоб дитина зрозуміла, що вона потрібна в класі, що її цінують та приймають. А для цього вам необхідно дізнатися про

5. інтереси та здібності такого учня, перевести активність у корисне русло.

6. Таким учням слід частіше надавати можливість працювати в групах, де успіх залежить від колективної роботи, вміння спілкуватися, домовлятися.

7. Один із корисних способів змінити поведінку дитини – це «піймати» її на хорошему вчинку. Кожен раз, коли дитина стримує себе і не починає бійки, просто скажіть, що вона стала сильнішою. Дитина реагує на похвалу, користуйтеся цим для того, щоб зробити добре відношення звичкою.

8. Допоможуть класні години, де піде мова про почуття, емоції та методи їх

9. контролювання. Головне, щоб під час таких уроків було менше монологів, але ні в якому разі не акцентуйте увагу класу на проблемних дітях.

ТРИВОЖНА ДИТИНА

Психологічні поради вчителю

Можливі причини тривожності:

1. Порушення відносин між батьками і дітьми
2. Авторитарний стиль батьківського виховання
3. Авторитарний стиль роботи вчителя
4. Перевантаження дитини навчанням
5. Завищені вимоги до дитини
6. Постійні порівняння з іншими дітьми

7. Розлучення батьків
8. Висока тривожність вчителя чи батьків
9. Невроз чи інші психічні розлади

Рекомендації щодо взаємодії:

1. Уникайте змагань і видів робіт, що враховують швидкість
2. Не порівнюйте дитину з оточуючими людьми
3. Частіше використовуйте тілесний контакт, вправи на релаксацію
4. Сприяйте підвищенню самооцінки дитини, частіше хваліть її, але так, щоб вона знала, за що.
5. Частіше звертайтеся до дитини на ім'я
6. Демонструйте зразки впевненої поведінки, будьте в усьому прикладом для дитини
7. Не висувайте до дитини завищених вимог
8. Будьте послідовні у вихованні дитини
9. Намагайтеся робити дитині якнайменше зауважень
10. Використовуйте покарання лише в крайніх випадках
11. Не принижуйте дитину, караючи її.
12. Тривожну дитину необхідно постійно підбадьорювати, демонструвати впевненість у перемозі та можливості успіхів.
13. Намагатися виховувати правильне відношення щодо результатів своєї діяльності. Вміння правильно оцінити себе
14. Спокійно та правильно ставитися до успіхів та до невдач. Не соромитися та не лякатися помилок, використовувати їх для розвитку.
15. Формувати правильне ставлення до діяльності та вчинків інших людей.
16. Розвивати адекватне ставлення до оцінок, думок інших людей.
17. Широко використовувати музику, ігрові прийоми, рольові ігри.